

Folklorla İlgili Genel Bilgiler

– Mehmet Dal · 21 Mayıs 2009

a.Folklorun Tanımı: Folklor, halkın geleneğe bağlı maddi ve manevi kültürünü kendine özgü metotlarla derleyen, araştıran, sınıflandıran, çözümleyen ve halk kültürü üzerinde değerlendirmeler yapan bir bilimdir.

Folklor dendiği zaman, bilimin yanında halk kültürü malzemesi de anlaşılmalıdır. Ülkemizde folklor teriminin halk oyunları, halk müziği karşılığında kullanılması alışkanlığı

Folklorun tanınmasıyla yavaş yavaş ortadan kalkmaktadır.

b. Folklorun İnceleme Alanı: Folklorun inceleme alanı halk kültürüdür. Halk kavramı, siyasi ve ideolojik görüşlere göre faydalı değerlendirilmektedir. Folklorculara göre halk ortak sosyal ve kültürel özellikleri bulunan insan topluluğudur. Halk yalnızca köyde değil, şehirde de yaşamaktadır. Çiftçi, işçi, memur, esnaf, profesör, cumhurbaşkanı, halk kültürünün taşıyıcısı olarak halkı oluşturmaktadır. Çiftçi, halk kültürünü en çok taşıyan, yaşatandır. Öğrenim görmüş kişiler, gördükleri öğrenimin derecesine göre halk kültürünün yanında evrensel kültür değerlerinin bir bölümüne de sahip olurlar. Milletleri diğer milletlerden ayıran kültürel özelliklerin esası halk kültürüdür. Başka bir deyişle folklorudur. Milli kültür denilen kültür değerleri de folklordan kaynaklanmaktadır.

Genellikle bir olayın veya kültürel ürünün folklor malzemesi sayıla bilmesi için şu özelliklere sahip bulunması gerektiği belirtilmektedir.

1-Halka ait olması,

2-Anonim olması,

3-Sözlü geleneğe dayalı olması, yazılı bir kaynağın tekrarı bulunmaması,

4-Nesilden nesile, toplumdan topluma geçerek yayılmış olması.

Çağımız folklorcuları, bu kuralları geliştirerek; yazılı kaynaklarda da folklorik malzemenin bulunduğunu, ayrıca yazılı kaynaklardaki bilgilerin halk arasında yayılırken değişerek yeni folklor ürünlerinin oluştuğunu kabul etmektedirler.Halk şairlerinin, halk sanatçılarının, zanaatkarların halk kültürü tarzında yarattıkları ürünlerinde anonim olmamasına rağmen folklor ürünü kabul edilmesinde yeni folklor yaklaşımının bir sonucudur.

Folklor ürünleri statik, durağan, müzelik değerler olmayıp dinamik, hareketli, yaşayan, durmadan yeni ürünler doğuran bir yapıya sahiptir. Her nesil folklor değerlerine yeni değerler katar. Bu arada bir bölüm folklor değerleri de unutulur. Toplumlar ne kadar sanayileşirse sanayileşsin, fert toplumun önüne ne kadar geçmeye çalışırsa çalışsın folklor ürünleri daima var olacaktır.

Folklor malzemelerinin üç yönü bulunmaktadır:

1-Bilgi haline gelmiş folklorik malzeme; atasözü, destan, halk ilaçları gibi.

2-Yaşanan folklorik malzeme; doğum, düğün, ölüm gelenekleri gibi.

3-Sanat haline gelmiş folklorik malzeme; halk oyunları, türküler, el sanatları gibi.